

Alfehøjvej II

NÆM 2004:131

KUAS FOR 2003-2122-0691

Prøvegravningsrapport

Næstved Museum 2005

NÆM 2004:131 Alfehøjvej II

Prøvegravningsrapport

Kalkerup By, Fensmark Sogn, Tybjerg herred, Storstrøms Amt (tidl. Præstø).
Stednr. 05.07.03.
4 cm kort: 1512 IV SV

Alfehøjvej II. Gruber, oldtid og nyere tid. Udgravningsleder Jonas Christensen.

Indholdsfortegnelse	Side 1
Abstract	Side 1
Undersøgelsens forhistorie	Side 2
Administrative data	Side 2
Øvrige data	Side 2
Topografi, terræn og undergrund	Side 2
Målesystem	Side 3
Udgravningsmetode	Side 3
Undersøgelsens resultater	Side 3
Anlægsliste	Side 4
4 cm kort med områdets placering	Side 6
Oversigtskort over grøfternes placering	Side 7
Oversigtplan med anlæg	Side 8

Abstract

Ved en prøvegravning af et ca. 4.600 m² stort areal fremkom få gruber (J1-J15), hvoraf enkelte kan være fra oldtiden, men der blev ikke gjort nogle daterende fund. Det blev ikke anset for nødvendigt at foretage yderligere udgravninger.

Undersøgelsens forhistorie

Forud for byggeriet af en institution ved Alfehøjvej i Fensmark (Holmegaard Kommune Lokalplan nr. F.4.7. Område 4) foretog Næstved Museum en prøvegravning. Topografien var oplagt til forhistorisk bebyggelse, og arkivalske kontrol viste at der var flere forhistoriske lokaliteter i nærheden. Adskillige bopladsspor fra bronze- og jernalderen var udgravet på de tidligere udstykkede arealer nord for lokalplansområdet, og der ligger flere gravhøje i området. Der er tidligere blevet foretaget prøvegravninger på de første etaper af Lokalplansområdet (NÆM 2002:125, NÆM 2003:121, NÆM 2004:107), hvor der er registreret spredte bopladsspor fra oldtid, middelalder og senere, samt en kogegrupperække fra bronzealderen.

Administrative data

Alle relevante papirer mht. sagens gang er arkiveret på Næstved Museum.

Bygherre og finansierende myndighed var Holmegaard Kommune.

Undersøgelsen blev foretaget af Næstved Museum, og al originaldokumentationen opbevares på museet.

Øvrige data

Prøvegravningen blev foretaget d. 5.11.2004 og registreringen af de fremkomne anlæg d. 10.11.2004.

Undersøgelsen blev foretaget af stud.mag. Jonas Christensen. Ansvarlig leder var museumsinspektør Thomas Roland, Næstved Museum.

Prøvegravningen blev udført ved hjælp af en gravemaskine, med en skovlbredde på 2,2 meter.

Vejrforhold: Generelt overskyet, med enkelte perioder af tåge og kraftig regn.

Topografi, terræn og undergrund

Arealet ligger på den sydvestlige del af et mindre højedrag, der ligger som et næs mellem vådområder, i en højde af ca. 60 meter over D.N.N. Selve arealet er rimeligt fladt, men falder let mod syd og vest. Mod syd ligger der en større drænet lavning, mens der er regulære vådområder mod øst og vest.

Muldlaget var generelt omkring 30 cm tykt. Undergrunden bestod af hårdt gulbrunt moræneler, og indeholdt en del sten - især flintesten. Overgangen mellem muld og undergrund var temmelig diffus.

Målesystem

Grøfterne og alle anlæg er indmålt med en GPS tilhørende Næstved Museum. Grøfterne er indmålt med et punkt i midten af hver ende (M1-M12) og anlæggene med et punkt omtrent i midten (J1-J15). GPS'en har en usikkerhed på ca. 3 meter.

Udgravningsmetode

Med en gravemaskine blev der trukket seks grøfter (Grøft I - Grøft VI) følgende lokalplanområdets orientering (dvs. grøfterne havde orienteringen NØ-SV). Der var ikke udsat markeringer af lokalplanområdets udstrækning, så den omtrentlige grænse måtte etableres ved at måle fra de nærliggende skel. Grøfternes placering i forhold til lokalplanen er derfor ikke helt sikker.

Da prøvegravningen blev påbegyndt var byggeriet i byggefeltet nordøst for (omfattende 15 boliger) allerede påbegyndt, og der kunne derfor ikke prøvegraves indenfor dette areal. I den omrodede undergrund kunne der iagttages enkelte kogestensgruber i den sydvestlige del.

Det større byggefelt (omfattende institutionen) var blevet anvendt som kørevej samt til depot for redskaber og materialer. Dette areal kunne derfor beklageligvis heller ikke undersøges fuldstændigt (Grøft I - III er ikke så lange som de burde).

Grøfterne og alle de fremkomne anlæg blev indmålt med GPS. Anlæggene er nummereret fortløbende (J1 - J15), snittet med spade og deres karakter, fyld og dimensioner er beskrevet i gravebogen (se Anlægsliste). GPS-målingerne er overført til MapInfo (i projektion UTM32 ED50), og indsat i en oversigtplan i 1:1000 (se side 8).

Der blev ikke gjort nogle fund ved undersøgelsen, og der er ikke taget billeder.

Undersøgelsens resultater

Der blev gravet seks søgegrøfter på ialt ca. 270 meter (svarende til ca. 480 m²). I grøfterne fremkom 15 anlæg (J1 - J15), hvoraf de tre havde karakter af recente anlæg, mens resten godt kan være fra oldtiden. Anlæggene indgik ikke i nogen form for konstruktioner eller strukturer, og der blev ikke gjort nogle daterende fund.

Det blev ikke anset for nødvendigt at foretage yderligere undersøgelser på arealet, og Næstved Museum anser derfor sagen for afsluttet.

Jonas Christensen
Udgravningsleder

Anlægsliste

Grøft I:

J1 Grube

Oval grube, 105 x 60 cm.

Fyld af gråbrunt humøst gruset ler med gulligt grus.

Formentlig recent.

J2 Grube

Oval grube, 95 x 55 cm. Spidst afrundet bund, dybde: 35 cm.

Fyld af mørkt gråbrunt humøst ler med mange sten (bl.a. flint).

Grøft II:

J3 Grube

Cirkulær grube med rundet bund, dia: 110 cm, dybde: 30 cm.

Fyld af homogent gråbrunt humøst let sandet ler (muldagtigt).

Muligvis nyere tid.

J4: Grube

Cirkulær grube med afrundet bund, dia: 50 cm, dybde: 10 cm.

Fyld af mørkt gråbrunt - sortbrunt ler med trækul.

Formentlig oldtid.

J5 Stolpehul ?

Cirkulært muligt stolpehul med fladt afrundet bund, dia: 44 cm, dybde: 11 cm.

Fyld af brungråt let humøst let sandet ler med mindre sten.

Nyere tid ?

J6 Grube

Afrundet rektangulær grube, 145 x 115+ cm, dybde: 53 cm.

Fyld af brungråt let humøst let sandet ler med mindre sten.

J7 Grube

Aflang grube med rundet bund, 90 x 75+ cm, dybde: 26 cm.

Fyld af brungråt let humøst let sandet ler med mindre sten.

Grøft III:

J8 Grube

Aflang grube med spidst afrundet bund, 137 x 76 cm, dybde: 22 cm.

Fyld af brungråt let humøst let sandet ler med mindre sten.

J9 Stolpehul

Stolpehul med spids bund, dia: 34 cm, dybde: 17 cm.

Fyld af brungråt løst let humøst let sandet ler med få småsten.

Grøft IV:

J10 Stolpehul

Stolpehul med rundet bund, 46 x 33 cm, dybde: 12 cm.

Fyld af brungråt let sandet ler med enkelte trækulsnister.

Grøft V:

J11 Grube / grøft

Lang grube eller grøft (på tværs af søgegrøften). 135 cm bred, dybde: 18 cm.

Fyld af humøst brungråt let sandet ler med sten (meget flint) og enkelte mørkere pletter.

J12 Stolpehul

Dråbeformet stolpehul, 53 x 38 cm, dybde: 23 cm.

Fyld af mørkt gråbrunt humøst sandet ler.

Sandsynligvis oldtid.

J13 Grube

Oval grube, 130 x 160 cm, dybde: 42 cm.

Fyld af humøst gråbrunt let sandet ler med mange sten (op til 27 cm).

J14 Grube

Cirkulær grube, dia: 130, dybde: 25 cm.

Fyld af lyst gråbrunt let humøst let sandet ler med sten (især flint).

J15 Stolpehul

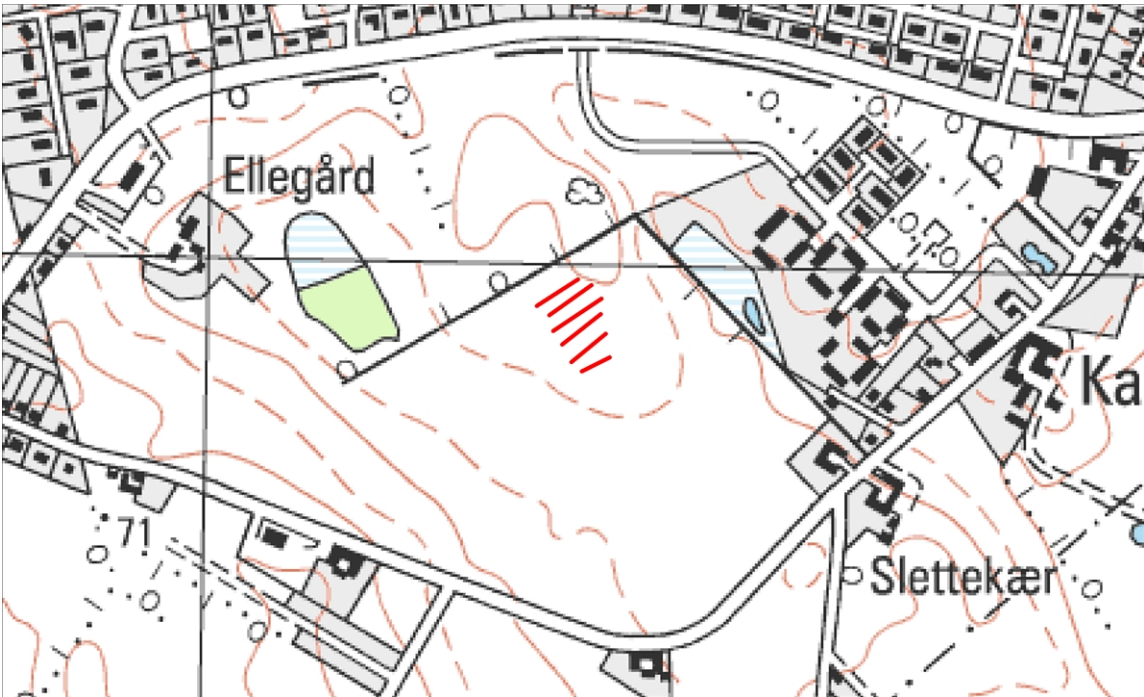
Cirkulært stolpehul, dia: 45 cm, dybde: 25 cm. Stejle sider og rundet bund.

Fyld af brungråt humøst let sandet ler.

Kort over udgravningens placering:

Oversigtskort over grøfternes placering:

Oversigtsplan med anlæggenes placering:

